

הקלות מנהלתיות משמעותיות ליצואנים בתהליכי מכס בארה"ב – תוכנית ה C-TPAT האמריקאית! (השותפות בין גופי מכס ומסחר למאבק בטרור)

- בנובמבר 2001, בעקבות אסון התאומים, פרסם ה CIA דו"ח המתייחס לשימוש שעושים ארגוני טרור ופשיעה בניצול השרשרת הלוגיסטית, לשינוע והחדרת אמצעי לחימה, מחבלים, כספים וסמים לתוך שטחי ארה"ב. ניצול השרשרת הלוגיסטית להעברת ציוד לחימה למטרות טרור, היה סיכון ממשי כיוון שלא בכל המדינות נערכות בדיקות ביטחוניות קפדניות.
- כדי לרתום את קהילת הסחר הבינלאומית לאבטחת השרשרת הלוגיסטית, הציע המכס האמריקאי את תוכנית ה CTPAT (הכפופה להנחיות ה HLS האמריקאי).
- חברות העוסקות בסחר חוץ (יבואן, יצואן, סוכן, מוביל) ואשר עומדות בקריטריונים שנקבעו על ידי המכס האמריקאי, זוכות ליהנות מהקלות מנהלתיות משמעותיות בתהליכי מכס בארה"ב.
- היתרון הבולט של הצטרפות לתוכנית הינו בקיצור זמני הכנסת מטענים לארה"ב במעברי הגבול, נמלי הים ונמלי האוויר.
- ההצטרפות לתוכנית בשלב זה היא וולונטרית. עם זאת, מסתמן, כי ההשתתפות בתוכנית, תהפוך בעתיד לדרישה מחייבת לצורך ייצוא לארה"ב. יודגש, כי הדרישה להצטרפות לתוכנית תלויה אך ורק ביבואנים (במדינות ארה"ב/קנדה/מקסיקו). לגוף הישראלי המעורב בשרשרת האספקה (יצואן, מוביל, סוכן וכדמ') אין את האפשרות להצטרף לתוכנית על דעתו, אם לא נדרש לעשות זאת ע"י היבואן הנמצא בחו"ל. מסיבה זו, כאשר חברת יצוא ישראלית המתבקשת ע"י חברת יבוא, עמה עושה עסקים, להתאים את שרשרת האספקה שלה לקריטריונים הבטחוניים של ה C-TPAT, מומלץ לה להצטרף ולהשתתף בתוכנית. אם היא לא תעשה כן, היא מסתכנת בכך שחברת היבוא תפנה לספק אחר, המאושר ע"י C-TPAT, בכדי שתוכל ליהנות מהליך הטיפול המואץ במכס המקומי בארה"ב.
- מאז הפעלתה ועד היום, הצטרפו לתוכנית כ- 11,000 חברות (לדוגמא: Walmart על 60,000 ספקיה) ורבות אחרות נמצאות כבר בתהליך קבלת האישור.
- כדי להצטרף לתוכנית על החברה לבצע את הפעולות הבאות (מומלץ מאוד להיעזר ביועץ מקצועי הבקיא בנושא):
 1. להגיש מזכר הבנה חתום ע"י מורשה חתימה של החברה, הכולל את התחייבות החברה להשתתפות בתוכנית
 2. למלא ולהגיש את השאלון (Supply Chain Security Questionnaire)
 3. להבטיח עמידה בקריטריונים של התוכנית
- לאחר הגשת מזכר הבנה החתום יבצע המכס האמריקאי בדיקה/ביקורת על החברה. נציג המכס יחתום על המסמך ויחזירו לחברה. לאחר קבלת השאלון, יגיב המכס בשאלות/הצעות ו/או הנחיות לחברה
- על המבקש להצטרף ל C-TPAT (היבואן בחו"ל), לדרוש משותפיו בשרשרת הסחר שלו לעמוד בקריטריונים הבאים:
 1. ניהול הביטחון בידי בר סמכא שישמש איש קשר לסוכני ה CTPAT בארה"ב
 2. תיעוד נהלי אבטחת שרשרת האספקה בהתאמה לקריטריונים של C-TAPT.
 3. פיתוח נוהל בדיקה פנימי, בכפוף לדרישות רשות המכס והגנת הגבולות של ארה"ב (CBP)
 4. ביטחון לוגיסטי
 5. הקפדה ותיעוד אבטחת מכולות (במידה ויש)
 6. משאבי אנוש
 7. ביטחון פרוצדוראלי
 8. תודעת ביטחון והדרכות
 9. ביטחון פיזי/טכנולוגי
 10. ביטחון IT
 11. ביטחון ספקים וקבלני משנה

בכל שאלה בנושא הצטרפות לתוכנית ה C-TPAT ניתן לפנות בדוא"ל -

yanir@abir-inv.com